

Nr 24.*Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående befrielse i vissa fall från nöjesskatt.*

I en den 28 februari 1947 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 118, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva

1:o) att förrådsförvaltaren Ivar Andreas Billstein befrias från betalnings-skyldighet för staten tillkommande andel av den nöjesskatt, som han på grund av regeringsrättens utslag den 29 mars 1946 är skyldig att erlagga; samt

2:o) att till Skellefteå Barnens Dags förening må restitueras av föreningen erlagd nöjesskatt till staten med tillhoppa 8 959 kronor 7 öre.

Av statsrådsprotokollet i ärendet inhämtas bland annat följande.

1:o) Framställning av förrådsförvaltaren Ivar Andreas Billstein i Svedala köping om efterskänkande av viss nöjesskatt.

I början av år 1944 hade Billstein tillsammans med två andra personer av innehavaren av Bökebergs restaurant i Bökeberg, Hyby socken, förhyrt en invid restauranten belägen dansbana. Danstillställningar hade anordnats där under tiden 18 maj—10 september 1944. Billstein hade stått såsom ensam anordnare av desamma och var sålunda enligt nöjesskatteförordningen ansvarig för skattens inbetalande. En muntlig överenskommelse hade träffats mellan arrangörerna av innebörd att eventuellt uppkommande vinst eller förlust å nämnda tillställningar skulle delas lika mellan dem. Någon befattning med serveringen å restauranten, vars innehavare ägt tillstånd till utskänkning av spritdrycker, hade Billstein ej haft. Till dansen hade försålts dels biljetter till ett pris av 15 öre för varje dans och dels biljetter till 50 öre, vilka berättigade till fyra danser. Nøjesskatt hade av vederbörande uppborädsman beräknats efter taxa III i 5 § 1940 års nöjesskatteförordning till 20 procent av biljettpriset. Hälften av inlutna nöjesskattebeloppet hade sedermera av Hyby kommun inlevererats till länsstyrelsen i Malmöhus län. Den vinst å danstillställningarna, som Billstein och hans medhjälpare vid säsongens slut haft att fördela sinsemellan, hade utgjort 876 kronor, vilket belopp delats lika mellan dem.

Efter verkställd granskning av kommunalnämndens i Hyby socken redovisning av nöjesskatt för maj—september 1944 har länsstyrelsen genom resolution den 28 mars 1945 prövat lagligt ålägga Billstein såsom anordnare

av tillställningarna att, enär enligt 5 § i 1940 års nöjesskatteförordning jämförd med 5 a § samma förordning skatten bort beräknas, som om avgiften för varje dans och dansande par utgjort 50 öre (= skatten för dans å plats, där sprituskänkning var medgiven), jämlikt 10 § tillämpningskungörelsen till samma förordning till länsstyrelsen inbetala felande nöjesskattebelopp, 6 755 kronor 14 öre, varav hälften sedermera av länsstyrelsen skulle utbetalas till kommunen. Skatten uttogs sålunda med 10 öre för dans, medan priset för dans, som utgjort 12,5 à 15 öre, hade bestämts med utgångspunkt från en skatt på 2,5 à 3 öre för dans.

Genom utslag den 29 mars 1946 har regeringsrätten, där Billstein yrkat, att länsstyrelsens resolution måtte undanröjas, ej funnit skäl att göra ändring i resolutionen.

Jämväl kommunalfullmäktige i Hyby socken ha genom beslut den 4 augusti 1946 avslagit en framställning från Billstein om efterskänkande av kommunens andel i nöjesskattebeloppet. Enligt uppgift vore beslutet betingat av att kommunen önskade se huruvida den statliga andelen skulle utkrävas.

Hos Kungl. Maj:t har Billstein gjort framställning i syfte att Kungl. Maj:t av nåd måtte efterskänka den del av ifrågavarande nöjesskattebelopp, som tillkomme staten. Härvid har sökanden anført i huvudsak följande. Han hade hustru och ett minderårigt barn att försörja och hade varit sjuk sedan december 1937 till och med april 1939, då han efter att ha fått högra foten amputerad blivit utskrivnen från lasarettet. Hans lön, som för närvarande utgjorde 71 kronor 50 öre i veckan jämte 20,7 % dyrtidstillägg, åtginge till nödiga utgifter för hans och hans familjs uppehälle. Han hade inga tillgångar utan häftade i skuld till Svedala köping för sju månaders hyra, som köpingen förskotterat under den tid han varit sjuk. Vidare resterade han för kommunalutskylder för år 1944 med 28 kronor och kronoutskylder för samma år med 62 kronor 73 öre.

Billsteins uppgifter angående sina ekonomiska förhållanden ha vitsordats av polisöverskonstapeln i Svedala köping.

Landsfiskalen i Svedala landsfiskalsdistrikt och länsstyrelsen i Malmöhus län ha tillstyrkt bifall till ansökningsen.

Under hand har från länsstyrelsen inhämtats att införsel i Billsteins lön för närvarande påginge för gäldande av resterande nöjesskatt med ett belopp av 12 kronor i veckan.

Till stöd för det i den föreliggande propositionen under punkt 1:o) framlagda förslaget har *departementschefen* anført, att han med hänsyn till omständigheterna i förevarande fall funne skäligh, att Billstein befriades från erläggande av den staten tillkommande andelen av ifrågavarande nöjesskattebelopp.

2:o) Framställning av Skellefteå Barnens Dags förening om efterskänkande av viss nöjesskatt.

Vid Skellefteå stads jubileumsutställning år 1945 hade Skellefteå stads jubileumskommitté 1945 och Skellefteå Barnens Dags förening gemensamt

stått såsom arrangörer för vissa i samband med jubileet anordnade nöjeställningar. I nöjesskatt för dessa hade erlagts sammanlagt 60 962 kronor 89 öre, varav hälften, 30 481 kronor 45 öre, inlevererats till statsverket. Av sistnämnda belopp hade — på grundval av en mellan arrangörerna träffad överenskommelse angående fördelningen av intäkterna från nämnda tillställningar — 21 522 kronor 38 öre beräknats belöpa på jubileumskommittén och 8 959 kronor 7 öre på Barnens Dags föreningen.

Med utlåtande den 30 september 1946 har länsstyrelsen i Västerbottens län överlämnat två till Kungl. Maj:t ställda ansökningar, däri jubileumskommittén och Barnens Dags föreningen, var för sig, anhållit om restitution av de på dem belöpande andelarna av förenämnda, till statsverket inlevererade skattebelopp.

Till stöd för sin ansökan har jubileumskommittén framhållit, att genom av tidsläget nödvändiggjorda inskränkningar i väg-, landsvägs- och sjökommunikationerna utställningen gått med avsevärd ekonomisk förlust.

Barnens Dags föreningen har anfört i huvudsak följande.

Sedan ett tiotal år anordnade föreningen årligen barnensdagsfestligheter, av vilka inkomsterna uteslutande användes till utgifter för föreningens barnkoloniverksamhet och till beredande av understöd åt barn för sommarvistelse i enskilda hem på landet i samband med statens fria ferieresor. För upprätthållandet av föreningens verksamhet, som bedrevs icke blott inom staden utan jämväl över hela norra delen av Västerbottens län, vore det nödvändigt, att föreningen liksom eljest, då föreningen ensam stått som arrangör för barnensdagsfestligheterna, erhöll restitution av den statliga nöjesskatten. Med hänsyn till att Skellefteå stad under sommaren 1945 skulle högtidlighålla sitt 100-årsjubileum med en utställning, inrymmande bland annat ett stort nöjesfält, ansågos de ekonomiska utsikterna för ett barnensdagsfirande senare under året såsom mycket svaga. I stället träffades mellan stadens jubileumskommitté och föreningen den överenskommelsen, att föreningen skulle sköta anordningarna å nöjesfältet mot en andel, motsvarande trettio procent av nettointäkterna från nöjesfältet. Härtill kommo tre cirkusföreställningar, för vilka föreningen ställde sig som arrangör å utställningens vägnar, mot det att staden och föreningen delade nettointäkterna lika.

Drätselkammaren i Skellefteå, som genom beslut den 28 maj 1946 bifallit en ansökan av arrangörerna om befrielse från den kommunen tillkommande andelen av skatten, har tillstyrkt framställningarna om befrielse från den statliga andelen i nöjesskatten.

I sitt förenämnda utlåtande har länsstyrelsen anfört bland annat följande. Jubileumskommitténs ansökan kunde länsstyrelsen icke tillstyrka. Anledningen till att Barnens Dags föreningen icke kunnat beviljas befrielse hade varit, att föreningen anordnat tillställningar tillsammans med jubileumskommittén, varigenom tillställningarna icke hade kunnat anses äga rum uteslutande för välgörande eller allmännyttigt ändamål. Med hänsyn till de behjärtansvärda ändamål, för vilka föreningen arbetade och till de särskilda förhållanden, som föranlett föreningen samarbeta med jubileumskommittén, hemställde länsstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för att bereda föreningen den sökta restitutionen.

Sedermera har Barnens Dags föreningen — med förmålan att jubileumskommittén förklarar sig till föreningen överlåta de nöjesskattemedel, som kunde komma att för kommitténs räkning restitueras — hos Kungl. Maj:t gjort framställning om erhållande av jämväl sistnämnda medel. Framställningen har tillstyrkts av länsstyrelsen.

Genom beslut den 18 oktober 1946 förordnade Kungl. Maj:t, att handlingarna i ärendet skulle överlämnas till länsstyrelsen för den prövning, som jämlikt 11 § 1940 års nöjesskatteförordning ankomme på länsstyrelsen.

Genom resolution den 18 november 1946, som icke överklagats, har länsstyrelsen — med förmålan att länsstyrelsen den 26 juni 1945 lämnat utan bifall en av Barnens Dags föreningen gjord framställning om befrielse från nöjesskatt för föreningens andel i influtna avgifter från ifrågavarande nöjestillställningar — funnit frågan om befrielse från nöjesskatt för Barnens Dags föreningen icke kunna ånyo upptagas till prövning. Vidkommande jubileumskommitténs ansökan lämnade länsstyrelsen densamma utan bifall, då ansökan icke avsåg tillställning, som anordnats utslutande för välgörande eller allmännyttigt ändamål.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen med utlåtande den 3 januari 1947 överlämnad skrift har Barnens Dags föreningen gjort förnyad framställning i ämnet.

Till stöd för det i den föreliggande propositionen under punkt 2:o) framlagda förslaget har *departementschefen* anfört följande.

»Enligt 11 § i 1940 års nöjesskatteförordning må länsstyrelse meddela befrielse från statens andel av nöjesskatt, då nöjestillställningen anordnats utslutande för välgörande eller allmännyttigt ändamål. I förevarande ärende har länsstyrelsen icke ansett sig kunna jämlikt detta stadgande meddela befrielse från nöjesskatt ens för den del av behållningen, som tillfallit Skellefteå Barnens Dags förening. I motsvarande stadgande i 1945 års nöjesskatteförordning, 16 §, har emellertid införts en bestämmelse av innebörd, att befrielse från nöjesskatt må ifrågakomma jämväl i fall, där behållningen endast till viss del går till ändamål av nyss angivet slag. Befrielsen avser därvid nämnda del av behållningen.

Enligt förarbetena grundades sistnämnda författningsändring bland annat på att i praxis redan dessförinnan i sådana fall medgivits efterskänkande av nöjesskatt.

Det synes mig i förevarande läge skäligt, att staten för sin del medgiver Barnens Dags föreningen befrielse från den på föreningen belöpande andelen av ifrågavarande nöjesskatt, 8 959 kronor 7 öre. Däremot anser jag mig icke böra tillstyrka befrielse från den å jubileumskommittén belöpande andelen av nöjesskatten.»

Utskottets hemställan.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

A) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande proposition nr 118, såvitt angår punkten 1:o, medgiva, att förrådsförvaltaren Ivar Andreas Billstein befrias från betalningsskyldighet för staten tillkommande andel av den nöjesskatt, som han på grund av regeringsrättens omförmälda utslag är skyldig att erlagga; samt

B) att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förvarande proposition nr 118, såvitt angår punkten 2:o, medgiva, att till Skellefteå Barnens Dags förening må restitueras av föreningen erlagd nöjesskatt till staten med tillhopa 8 959 kronor 7 öre.

Stockholm den 18 mars 1947.

På bevillningsutskottets vägnar:

ELON ANDERSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elon Andersson, Velander, Sjödahl, Gustaf Elofsson, Ekman, Wehtje, Björnsson, Robert Berg, Heüman och Franzon samt

från andra kammaren: herrar Hagberg i Malmö, Hammarlund, Olsson i Gävle, Orgård, Falk, Jonsson i Skedsbygd, Karlsson i Grängesberg, Olson i Göteborg, Kristensson och Bladh.
